

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьте:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душі ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові по два рази на тиждень і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Літодо ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсман.

Рукописи звертає ся дати на попередне застереження. — Рекламаци неопечатані від і від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Руслані» 20 кр. від стрічки. Подяки і гвалтатні донесення по 15 кр. від стрічки.

Політичні баламути.

Після наших інформацій з Відня, конферує правительство заєдно з уміркованим чеським крилом і з уміркованими, на жаль, нечисленними послами з німецького табору, в намірі, щоби оправдані бажання обоїх спорючих сторін звести до одного знаменника. Робить ся те, на що на посліднім засіданю екзекутивного комітету колишньої правниці указали послы Трайнфельс і Вахнянин, сказавши д-рови Керберови: «Excellenz, nur mit Gutem ist etwas auszurichten». Посередником межы правительством а Чехами є др. Кайцль, а др. Бернрайтер рад би знова наклонити своїх Німців до потрібних уступств. Як Чехи, так і лівия вручили д-рови Керберови по закритю парламенту свої погляди на яzikові предложеня правительства. Ті погляди, зложені в пропамятних письмах, становлять субстрат для нових перегворів і для уложеня нового яzikового закона. Який буде сей закон? — се тайна конферуючих. Правительство не виявить передвчасно нічого з нового свого проекту, щоби свої щирі наміри не видати на поталу критиці тих дневників і послів, що жиють шовінізмом і в мутній воді ради би ловити для себе рибку, що зве ся «популярність у широких мас». Здає ся, що переговори чесько-німецькі будуть відтак продовжати ся і в часі осінньої сесії чеського сойму, позаяк до зршеня деяких справ компетентний лише чеський сойм.

Се для відомости наших читателів і для спростованя численних неправдивих і тенденційних вістей, ширених звісною прасою.

Питане поладнання чесько-німецького спору лежить однакж ще і в формі поладнання. Іменно розходить ся о те, чи правительство новий свій угодовий еляборат предложить законодатним тілам (парламентови і чеському сойму) до ухвали, або чи намірило новий

язиковий закон октроювати? «Октройоване» лежить нині на устах послів, як Грабмайр, Ебенгох, Катрайн і других. Дехто знов, як прс. Яворский, рад би, щоби чесько-німецький спір поладнано «найвисшою, отже цісарскою постановою», подібно, як се сталося в 1869 році, коли галицьким Полякам дано урядовий польский яzik в цілій Галичині.

Нам видають ся оба ті проекти баламутними. Проектанти октройованя не розуміють просто справи. Австрійські завоны знають лише:

1) Цісарські розпорядження на основі §. 14-го, що посідають законну силу і

2) Розпорядження міністерства для переведеня існуючих законів, котрі то розпорядження видають ся також на основі цісарского призволеня. Міністер, що хоче видати яке-небудь розпоряджене, мусить упросити до того призволеня цісаря. Діє ся се при іменованю намісників, уділюваню ордерів і т. д. Повномоче цісарске управняє відтак міністра до видачи розпорядження. Найвисшої постанови, що мала би стати законом, не знає австрійске прилюдне право. Закон можна октроювати лише на основі §. 14. Октройоване яzikового закону на основі найвисшої постанови (?) було би проте нарушенем конституції. Хто проте говорить нині, будьто яzikовий закон для Чехії, Моравії та Шлеска міг би стати правосильним на основі якоїсь цісарської постанови, сей говорить хиба на вітер, просто маячить о річи, котра не існує.

По нашій гадці, октройоване яzikового закона для поладнання чесько-німецького спору можливе лише на основі §. 14-го, иньший спосіб октройованя неможливий і немислимий. Розуміє ся, що др. Кербер лише тоді зважив ся би октроювати такий закон, наколи би був певний, що обі спорючі сторони, а з ними і парламент одобрять відтак сей закон. На непевне др. Кербер не зважить ся, щоби не викликувати наново обструкції, чито чеської, чи німецької. Але найпростійша доро-

га була би ся, щоби др. Кербер найперше постарав ся о одобренє свого яzikового проекту у обоїх спорючих сторін, а відтак, маючи се одобрене в кипени, зложив сей проект на стіл парламенту державної ради в осінній сесії, бо — «nur mit Gutem ist etwas positives auszurichten».

Повени.

(На підставі телеграфічних донесень).

Сей тиждень записав ся зловіщими буквами в сегорічній історії нашого хліборобства. Саме перед жниввами, на дозрілий майже, тяжкий колос впала цілотижнева злива, змочила, зломилла і привалила до землі. Жнива припизнять ся, бо повалене збіже не зможе доспіти так скоро, а нім се стане ся, снітій та мшиця з'їдять не один колос, а хопта переросте, вибує та приглушить річний доробок хлібороба.

Теперішня слота коштує наш край мільони. З усіх сторін надходять вісти про зливні дощі. Наслідком наглих опадів виступили ріки та заляли великі простори. Правда, що сіножати, які звичайно лежать на теренах, підлягаючих повеням, вже спрятані, але високий стан води засягнув в багато околиця також ораницю та затопив і замулив землеплоди. Денеде хати і присілки потонули в мутних філях та мов ті ковчеги виглядають сумно кінця сего потопу.

Про величнну нещастя можна вносити з вісток про здержаний рух залізниць. Ріки Дністер, обі Вистриці, Лівинця, Тисьмениця, Луква, Серет, Прут ширять діло знищення. Зі Станиславова доносять: Рух поїздів перерваний наслідком підмитя або усуненя ся насипів на шляхах: Стрий-Станиславів, Коломия-Слобода рунгурека, Надвірнянське передмісте - Шенарівці-Кияждвір, Заліщики-Чортків, Станиславів-Керешмезе, Долина-Вигода і Делятин-Коломия, аж до відкликаня. Міст в Ямниці під Станиславовом завалив ся, тисьменицький загрожений. Бистриця в обох своїх раменах, а особливо надвірнянська вилляла дуже сильно. Стан води дуже високий, а філі несуть з собою тисячі кляців, дощок та бельків. Мости в небезпечности. Злива наробила в місті багато шкоди. Пивниці в багато домах позаливані.

НАГУЛА.

(Сільський образок. Написав о. Ф. Мешко).

(Далі).

Деся окола півночи, встав Яцко і йшов дорогою до села.

Ступав поволи, невпевним кроком, дрожакою воюю...

Ставав часто, еще надумував ся, чи має йти в село, чи ні, чи сповнити свій лихий намір, чи його покинути...

— Він був його... се не перший раз... не буде і послідний... А що йому зробив? — Нічо! — шептав якийсь внутрішній голос.

— Спіши отже! — бодрив його той-же голос. — Сповни, щось обдумав... Не зволікай... сповни... укарай його!

І спішив.

Коли зближив ся до села, забрехав пес при першій хаті. Яць прикликав його по імени; пес пізнав Яця і умовк.

— Нагула — ступав обережно наперед.

Сунув ся до дому мов злодій.

Під стодолю стояла купа соломи. До неї присунув ся Яцко.

Хвилинку постояв, тісно притулив ся до соломи, мов-би еще раз надумував ся...

Далеко загудів глухо грім. По темнім небі навкрест мигали огненні стріли. Буря страшно лютила ся.

В цілім селі не було чути людського голосу. Нігде не було видно світла...

Яць сягнув до кешені — мабуть, по сірник. Потер о штанку і кинув в солому, що таки зараз почала ятрити ся. Поломив лизала ся коло себе, підносила ся висше, дальше...

Довга блискавка перетяла ріночасно захмарене небо над селом. Могучо загудів грім, буря страшно лютила ся.

Яць неначе другий Каїн гнав через громадські мочариска, не оглядаючись навіть в село.

Коли скрив ся в захисті ліса, оглянув ся позад себе. Видів в селі високий, огненний стовп, що сягав під небо.

Зареготав ся мов зійшовший з розуму.

Пустив ся шаленим бігом по лісі. Потикав ся о куші і остру тернину, ударяв о тверду, остро попадану кору, падав через колоди і понад землю вистаючі паї. Тернина пошарпала і подерла його лице, а кров риніла по нім; галузе било його по очах і голові, і здерло з неї капелюх.

Яць на те не уважав. Совість обудила ся в нім по сповненім злочині, пекла незносно і горячо, гнала його дальше і дальше.

Вкінци обезсилений упав на мох.

Буря біспла ся воколо з нечуваною, дикою силою. Грубі, рідкі кроплі падали на дрожаке листе.

Кілька хвиль лежав Яць майже без чути, мертвий. То знов отворив очи, глянув около себе і бачив страшний образ. Між деревом далеко горіло село... Думає, що біжить в середину ліса, та не глядів в несвідомім непокою на напрям дороги, і прийшов знов на край...

Мов прострілений звір скочив до гори і біг лісом...

Тиснув ся через переходи між дебри могучих дерев, котрих вершки стогнали під силою

З Надвірної доносять, що там в Бистриці та в Зелениці прибула вода так нагло, що прорвала греблю в трьох місцях і забрала з собою нагромаджені скарбові матеріали дерева. Кілька тисяч величезних кльовців забрала з собою і ними зірвала оба мости на Бистриці і Зелениці. Вода прибуває безнастанно, дощ ллє як з коновки. Солотвина стоїть під водою, комунікація з Надвірною і зі Станиславом цілковито зірвана. Також і Богородчани заляті Бистрицею та Люблянцем; правительственный го-стинець під водою, комунікація неможлива.

З Галича звіщають, що Луква прибула та сперла ся на Дністрі, в яким стан води також дуже високий. Луква заляла кількадесять хат та забрала з собою добуток рільників. Триста людей без даху і хліба. Бурмістр зарядив ратункову акцію і зложив комітет. Грозить вилити Дністра. Військо починало средства осто-рожности на случай вилу.

Зі Стрия доносять: Вода, що досягала аж до залізничного мосту на Стрию, опала о 60 цм. Помимо сего стоять ще під водою передмісте Винь, Лани, Вільшана, а на дрогобицьким, бо-лєхівським і скільським тракці несе вода хвилу гостинцем. Доокресні села: Верчани, Дуліби, Не-зухів, Угерско, Добряни, Звариче поринули в вод-нім безмежнім озері. Хати стоять у воді по вікна, огороди і поля заляті. Про жертви в лю-дях не чути, але згинуло багато худоби заско-ченої повнею в почи по стайнях і коний на па-совисках. Військо та охотничя огнева сторожа залізнична подають енергічний ратунок так в око-лиці, як і в самім місті. В самім Стрию заліті водою обі церкви, євангелицький костел, жидів-ський шпиталь, військові кошари, лазня і майже ціла полуднева часть міста. Тартак поніє великі страти, бо вода забрала багато дерева. На ули-цях треба їздити тратвами. Сьмілійші брудуть по улицах висше колін і по пояс. З загрожених домів дельожовано мешканців. Страти величезні не дадуть обчислити ся навіть в приближеню.

Зі Скільщини доносять: Міст залізної конетрукції за Сколем наслідком величезного напливу дерева, перенесений і усунений на бік. Межи Тухлею а Гребеневом кльовці піднесли другий міст і відсунули его на бік. Також в Ла-вочнім дерево і кльовці з тартаків Шмідта ушко-дили сильно залізничний міст і наробили багато шкоди по городах на поріччї. Понизше міста Стрия вода заляла цілу околицю, як доносять з залізничних стацій Угерско-Добряни і Більче-Волиця. Трималева просторонь стала безперив-ним озером, а вода плине з шумом по шляху залізничї.

З над Дністра доносять з Миколаєва, що вода в Дністрі піднесла ся і місцями висту-пила з берегів, але заляла лише сумежні сїно-жати, з яких вже всюди сирятано сегорічний добуток. Небезпеченства нема жадного; кілька залізничних будок стоїть у воді.

З Гаїв коло Дрогобича звіщають, що вода підмила насип залізничї на простори май-же двох кілометрів. Богато бочок з нафтою забрала вода з Борислава і киплячою заливає розбурханой природи. Серед тих стонів гуділи грома; то дуділи мов віз наложений порожни-ми бочками по твердій каменистій дорозі, то лоскотіли, мов-би сильна рука Всемогучого роз-сипала в порох і попіл тверді гори, то знов го-рохкотіли, мов-би ломив ся цілий ліс а могутчі дерева валили ся на куну з ломотом і тріс-котом...

Яцкови здавало ся, що серед шуму, ето-нів і лоскоту дерев доходили до його уха грізь-ні слова:

— Злочинець... злодій... палюх... убійця...!

А гудячий грім, неначе труба страшного суду, трубів йому до уха погубний засуд:

— Проклятий! — Проклятий!

Дрожачими руками закривав собі окрова-влені уха, щоби не чув страшного голосу і за-суду. І мов пертий лихими духами мести біг через шумячий і тріскотячий ліс... біг... біг... хотів утічи перед собою і своєю совістю...

Біг дальше, біг...

* * *

(Далі буде).

поля. Перерва залізничї потриває що наймен-ше три дни.

З Коломиї насїла вість, що залізничий міст на просторони Делятин-Коломия-Стефанів-ка завалив ся в наслідок підмулення. Насип у-шкоджений в кількох місцях; рух залізничий адержаний на цілій лінії.

Сей довгий ряд страшних вісток є мовби актом обжалованя против рішаючих кругів, які доси ще не змогли і не схотїли полагодити таку пекучу для нашого краю справу, як регуляцію рік та гірських потоків. Скупий два рази тратить, можна сказати правительству, що заздво зати-кає кулак, коли розходить ся о вставлене до бюджету суми на які небудь мелїорації в Га-личині. Правительство видасть се на мости та на залізничї насипи, чим би могло управильни-ти русла наших рік. А галицькі послї нехай в ви-ду страшного потопу очуняють ся зі своєї довго-літної байдужности чи нездарности і справу ре-гуляції рік поставлять рішучо та невідклично на перше місце краєвих постулятів. Бо інакше знов слїдуючий рік, як що року, пригадає їм єю справу сумними голосами церковних дзво-нів в залитих місцевостях, звіщаючи сьвіту, що з їх вини пропадає марне під водою праця і масток людський.

З драматичного конкурсу.

Др. В. Коцовський, один з членів конкурсо-вої комісії пише до «Буковини» про вислїд по-слїдного драматичного конкурсу гал. видїлу кра-евого, ось що:

Як відомо, розписувє галицький Видїл кра-евий що три роки конкурсу на українсько-руські драматичні твори, призначуючи на єю цїль на чотири премїї 750 зр. — Речинець послїдного конкурсу ушлинув мин. року, а що творів насї-ло 13, а конкурсів судїї майже в половині за-місцеві, тож засїданє конкурсового суду відбу-ло ся що-їно 8. с. м. у Львові. Подаємо корот-ке справозданє.

Отже суд конкурсний не признав сям ра-зом ні одной премїї! — а вилинули на се рішенє не лиш самі надїслані твори, але в ве-ликій части й досьвід літ попередних: премїова-ні за попередних конкурсів твори якось не здо-були, чи не могли здобути собі належного від-гуку серед ширшої громади, а в части стрїлись навіть з острым осудом. Хто з ним не стрів ся? Шекспїра мали сучасні критики за артистично-го партача; Міцкевича — були такі, що обсьмі-вали; Байрон остро стер ся з критиками, а Шевченка оцінили — на щастє — любителї, такі як Мартос, а не які конкурсів судїї. І спра-вдї положенє конкурсного суду важке, а відпо-відь велика: сей твір за обширний, другий за малий, у сего думка гарна та переведенє не домагає, подїя двоїть ся, дробить ся, розтяга-єсь, черти лиць невизразні і т. и.; а ні то — хоч твір і сценічний й мова уїде, то знов думка ні дочого, зміст плохий, банальний. Буде вартість літературна — то не буде драматичной, або на відворіть. Тож комісія сям разом була знеохо-чена і осторожна...

Помимо сего не можу уважати послїдного конкурсу драматичного вповнї вже невдатним. Вправдї на 13 творів ледви 5 відповідало сяк-так вимогам чи драматичним чи літературним. Але й на плохих було часто видно чимало у-сидьчивой праці — лише на жаль позем сих творів був занадто низький, а в змісті се, що найшлось хоч трохи живїйшого — се було пе-ремелюванєм річий знаних вже до сита. Най-шлись і дивогляди, як на пр. що в сїмже са-мїм актї чоловік і вмирає і — хоронять его, або що суджена хрестом з могили добути вбиває убійника свого судженого. Авторам творів сла-бих треба би щиро порадити, познакомити ся добре хоч з нашою українсько-рускою новї-шою та давнїшою письменностию, коли вже не з визначними творами літератур иньших; треба би порадити рішучо закинути страшні е фекти, а звернутись до спокійной обсервациї життя й важних житєвих обставин і питань, бо інакше шкода їх щирого усилля і праці. Що ко-му з балачки або діточих сплетень?

З пяти ліпших творів два — маленькі, один український, другий галицький. Один «Повода-тир» (зн. такий, що водив або водить дїда,

кобзаря) дає доволї гарний однодїєвий образок народного обходу «Миланки» (Маланки — пе-ред новим роком), має й малий завязок драма-тичний, обстає за шанованєм народних обрядів, надаєсь до закупна на вставки, в родї «Вечер-ниць» Ніщиньского. Другий, твір галицький — «Присяжного Галя» подає в трьх малень-ких «дїях» образок сучасного сьельского житя (заходи лихого вїйта насїп з арендарем; — правда, заступлювана жвавим жіноцтвом, побї-джає) і надаєсь на вистави для читалень та ді-точих театрів. Мова трохи негладка.

З трьх більших — один, «Пристрасти» — є здраматизованим оповіданєм історичним (щось як «Чернигівка»), про непорозуміня жию-чих обїч себе молдавских і українских селян, з часів Петра В. Мова гарна, але ирмови й роз-мови надто розтяжені, завязок драматичний — припадковий (Молдаванка хоче загарбати гроші богатого українського селянина), також і роз-вязка (напад Татар), а притім засновок не до-єсть ясний. Доволї гарну й складну мову і яс-ний зміст — хоч надто карикатурну розвязку і взагалї за богато карикатурности має твір че-твертий — «Щирий народолюбєць». Є се прямо якби личне розчисленє якихсь ворожих собі (українских) письменників, і так задля се-го, як і для згаданой вже карикатурности сего твору (пригадає він потрохи «Кандидата») годї було думати про премїю для него: зміст за ма-ло поважний, надто неглубокий, хоч тема акту-альна, розмови в многім замїтні і цїкаві.

Одинокий гарний і поважний твір надїсла-ний на сей конкурсу, се твір п. з. — «В народї». Так щож — появились сумніви що-до его сценічности та поведженя на сцені, так задля его обширу, як і задля слабого подекуди малюнку характерів. Конкурс буде розписаний ще раз, а автор буде мїг его — може в дечім змінивши (а особливо скоротивши) — знов надїслати. Була мова й про се, щоб сей твір приготувити для неприлюдной вистави, щоби провїрити его вражі-нє на сцені. Пригадає він потрохи «Учителя» Франка: На учительку наводить сьельский писар жандармів, а бачимо крім неї і селян (сьельский сход) і сьельску інтелїгенцію, взагалї боротьбу прихильників і неприхильників народного дїла.

З політичного поля.

Др. Ебенгох товче ся заєдно по дневниках, на жаль, без всякого успїху. В «Budapester Tag-blatt» заговорив він опять про всякі октройо-ваня, котрі відтак в парламенті мала би одо-брити більшість зложена з умірованих еле-ментів з всяких кльовів (?). Більшости такої не має однакож др. Ебенгох, а в виду, що в пар-ламенті їстнують тепер лише національні сторонництва, не буде єї мати. Пощож варити воду? Але один зворот відрадний в санациїних проєктах д-ра Ебенгоха, іменно той, що він не домагає ся вже державной німецькой мови, а рад би для «сьвятого спокою» удержати лише sta-tus quo. Се розумно.

Др. Катрайн (приятель Ебенгоха) спустив також з тону. В «Unterinthaler Botе» каже він, що вихід з ситуації лежить лише в поро-зумїю. Славно! Шкода лиш що др. Катрайн не був тої думки перед 8. червня. Др. Катрайн нази-ває навіть октройованє регуляміну «глупою уто-пією». Видко, що наші політичні менери — lux a non lucendo — приходять звільна до розуму. Австрия впрочім — се не Сербия з своєю «об-щиною», де можна все октроювати, ані Болга-рия, де в своїм часі орудуванє на основі пара-графу: па сему бити!

Орган чеського посла Шпїндлера «Podgrap» каже, що октройованє державной німецькой мови було би для австрійских Славян покликком до абстиненції. В ріжноязичній Австрїї один уря-довий язык немислимий.

Хорватський посол Періч каже в дописи до «Politik»-и таке: Ми («Союзани») будемо заєдно заступати рівноправність всіх австрійских на-родів. Не знесемо над собою ніякого верховод-ства. Хто стремить до геґемонїї німецького еле-менту над прочими народами Австрїї, той тру-дить ся над руїною Австрїї. Австрійські народи сполучили ся з скиптром Габсбургів, а не з ав-стрійськими Німцями. Конституція не робить ніяких ріжниць між австрійськими народами. Она не знає гельотів. — До сего додамо, що

конституція австрійська не знає і коронних країв, а знає лише народи, котрим з гори признає національну рівноправність.

Чехи підготовлюють на 22. липня велике народне віче в Собіславі, а на 29. липня в околиці Горіци на горі Борек.

В Течеві говорив пос. Фурніє перед виборцями, а в Тобічаві (на Мораві) чеський радикал др. Шілєні. Суть їх річий подамо в слідуючій числі.

Одинокий ліберальний посол з Стирії, др. Лорбер, зложив на днях свій мандат до державної ради, здає ся, під пресією націоналів.

З Берна доносять, що 11. липня перманентна соймова угодова комісія чесько-німецька нараджувала ся над куріальним законом і поділом шкільної ради краювої на національні курії. Результат ще незвідний.

Новинки

— **Календар.** В суботу: гр.-кат. Косми і Даміана; рим.-кат. Бонавентури. В неділю: гр.-кат. Положеніє риз.; рим.-кат. Розісланє апост.

— **РОДИМЦІ!** Присилайте фанти для дяківської лотерії! Купуйте лоси! Фанти належить посплати до канцелярії дяківської лотерії, Львів Коперника ч. 36 на руки Впр. о. В. Яцковського, гроші до Дирекції «Народної Торговлі», Львів, Рянок. *Комітет.*

— **Одиноким кандидатом** на лат. архієпископський престол у Львові є — після телеграми з Познаня, яку подає «N. fr. Presse» — познанський єпископ о. Ліковський.

— **Славянське правове бюро** для інформації заграничної праси про славянські справи має бути втворене в Празі.

— **В наслідок пожегів** здержано в ночі з дня 11. на 12. с. м. рух поїздів на шляхах: Станіславів-Коломия, Стрий-Ходорів, Станіславів-Вороненка і на буковинських локальних залізницях: Неполоківці-Вижниця, Гадікфальва, Карльсберг, Пушна, Іване пуге і російська Молдавиця. — На шляху Станіславів-Коломия привернено вчора рух з поїздом ч. 311, а на разі пересідають ся подорожні між Коршовом а Голосковом в наслідок підмулення вагону. Здержане товарового руху потриває мабуть дві неділі аж до цілковитої направи ушкоджених місць. — Також на шляху Станіславів-Вороненка привернено вчора цілковитий рух поїздів.

— **Мати і дочка.** Давний припадок лучив ся професорови черновецького університету о. Конст. Поповичеві. Одного і того самого дня вмерла йому жінка в Чернівцях і донька, що була на курації в Монахові. На посмертній картці матері ще була підписана дочка, а в кілька годин пізніше она вже була вписана як покійниця на иньшій картці. Донька мала 21 літ. Сей припадок викликав велике враженє в місті.

— **З Кракова** доносять: До дирекції тутешніх гімназій наслід обіжник міністерства про свѣті (розісланий мабуть також і до иньших гімназій) з прошенєм, щоби дирекція заохочувала матурістів до вписуваня ся на медицину; слухачі медицини вже від першого року студіїв будуть побирати стипендії.

— **Іспит зрілости** в женській уч. семінарії в Чернівцях зробило 60 публичних кандидаток, з них 9 з відзначенєм, між ними Русинки: Ангеля Бабюк, Глікерія Димитрієвич і Наталка Попович.

— **Пригода по п'ятиці.** З Сянока доносять про одну трагі-комічну пригоду якогось піяка. Він, вертаючи з корчми, почув таку велику спрагу, що з досить глибокої криниці задумав налити ся води за всяку ціну. Але тяжка голова заважила сильно і п'яниця упав до криниці. На своє щастє хопив по дорозі за вистаючий гімє і висів над водою через шість годин від 11. год. в ночі аж до 5. год. рано, коли его звідтам витягнуло. Небезпеченство смерті отверезило піяка — як він сам оповідав — до той степені, що він забув навіть про корчму, та що пив того дни горівку.

— **Смерть з неосторожності.** В Рожнові, сянтинського повіта, в млині Герша Шпідера, погіб з неосторожності тамошний селянин Улацій Сахро. Він молов в млині збіже і зблизив ся до колеса з трибами, щоби приглянути ся его оборотови. Несподівано ухватили триби Сахра за сорочку і втягнули его між колесо а веретено. Нещасного винято вже без знаку життя з поторощеною грудною кліткою.

— **Наслідки шпорту.** Підчас прогонів циклістів в Новім Санчі упав з роверу Станіслав Бохеньський і так тяжко потовк ся в голову, що в наслідок ран помер в Новім Торзі. Нема-то як прогони на глухій провінції!

— **В Хойницях** відбули ся оноді довірочні збори для обдуманя средств, як можна би зарадити лихим відносинам торговельним та товариским, які повстали в наслідок убійства Ві-

тера. На зборах уложено відозву до мешканців міста, в котрій сказано, що становиско судових властей сильно потерпіло на повазі задля неевергічно веденого слідства. Захитанє становиско суду можна привернути лишень тим способом, що від тепер власти будуть евергічніше слідити за злочинцем. — На днях переслухано в суді багато замісцевих жидів, що були в критичнім дни в Хойницях.

— Ідеаліст.

Колись... настане день свободи,
День правди, мира і добра
І нива рівно всім зародить
І труд спільний — мінєсь борба.

А хоть би я мав в мріях жити,
А хоть би мав весь вік бідити —
Не злізу в буденну калюжу
Гляджу в будучність, д' неї тужу...

Лєв Л-ий.

— **Просвіта в Румунії** стоїть ще низше, як у Галичині або в Буковині. Там на 100 людей 83 не вміє ані читати ані писати. Особливо в краю поза містами, по селах, темнота страшна; там на 4,789,062 мешканців є 4,243,320 аналфабетів, отже 88½%. У містах сей процент меньший, бо лише 57. — В Румунії є ще то дивне, що там жие звяз 272 тисяч людей, не приналежних до ніякої держави на свѣті; се в більшій часті самі жиди. Румунія не хоче їх приймати за своїх горожан, бо з ними гірка година. Вжеж, якби то не були жиди, то хто би їх не приймив?

— **Незвичайне зарядженє** полишив в записі промерший недавно гайделберський фізіолог, проф. Вільє Кіне. Він приказав, щоби его тіло по смерті спалєно, а підчас палєня має пригравати музика першу часть девятої симфонії Бетовена. Промов на его похороні не сьміло бути ніяких.

— **Убійство.** В середу в полудне довершено в Варшаві незвичайно сьмілий злочин убійства. На розі улиці Фрета і Нового Міста якийсь мущина пробив ножом в скрєнь молоду жєнщину. Удар був так сильний, що ніж перейшов наскрєзь голову. Убійник змїг утечи, полипаючи на місці свою жертву без життя. О скільки можна було доси розслідити сю справу, то убійник мав бути батьком дівчини, котра мала 18 літ.

— **Європейці в Китаю.** Скільки находить ся під теперішню пору жителів Європи, місіонарів і службї при залізницях в Китаю—се годі сказати. Звісне лише число торговельних фірм позакитайських в вольних китайських пристанях. Там поселено ся: фірм англійських 374, німецьких 104, японських 44, американських 32, французьких 29, російських 12, португальських 8, австрійських і голєндєрських по 6, італійських і іспанських по 5, бельгійських і данських по 4, шведських 3. Число людей, занятих в сих фірмах, вносить: Англичан 5,000, Американців 1600, Японців 1100, Португальців 975, Німців 950, Французів 700, Шведів і Норвеїців 439, Іспанців 362, Данців 147, Італійців 120, Росиян 116, Австрійців 106, Голєндрів 80, Бельгійців 70. Торговлю заграничну в сих пристанях обчислюють, привозу Англїї на 160 міль. тельєсів (тельє рівняє ся 180 зр.), Япану 22 міль., Сполучених Держав 12 міль., всеї Європи з виїмкою Росії на 8½ міль., Росії (враз з сухопутною через Сибір) на 3½ мільона. Вивіз вартує: Англїї з колонїями 76 міль., всеї Європи без Росії 26 міль., Япану 17 міль., Сполучених Держав 17 міль., Росії 16 міль. тельєсів.

— **Скарб короля західних Готів Атанаріха**, внука Теодориха Великого находить ся тепер на виставі в Парижі, куди вислав его букарештєнський музей. Але задля безпечности не уставлено его на місце вистави, але в Люврі, де его через цілий час вистави можна оглядати в сали дорожчинностей. Є там знамениті діла штуки золотарської з 5. і 6. столітя, котрі представляють вартість яких три мільони франків. Скарб той знайшов був в р. 1837 якийсь румунський селянин з села Петроаса коло Буцеу, копаючи землю. Скарб той складав ся з самих золотих посудів, вилжених дорогими каменями. Довгі часи переходив скарб з рук до рук людей, що не знали его правдивої вартости. Аж князь Гіка постарав ся, щодеякі предмети з него поодинокі придбано до букарештєнського музею. Але якась злочасна судьба була призначена тому скарбови. В пятьдесяти роках украли его були злодії, що вломили ся були крїзь стєлю до комнати, де находили ся дорожчинности, і забрали майже весь скарб. Аж по довгих заходах удало ся зрабований скарб знову відшукати, але більша часть предметів, а іменно більші штуки були вже дуже ушкоджені. До їх направи спроваджено перед 20 роками з Берлина золотаря, котрому повело ся направити предмети та привернути їх до попередного стану. Скарб складає ся тепер з 14 предметів та викликає в Парижі загальний подив.

— **Ц. к. Дирекція залізниць державних** оповіщує:

Станцію Груліх-місто на залізници локальній Мор-Шільдберг-Груліх, на окрузі ц. к. дирек-

ції держ. залізниць в Оломунці, уряджену до тепер тільки для руху особового і пакункового, втворено дня 1. липня с. р. для загального руху.

— **Дрібні вїсти.** Віцепрезидент шкільної Ради краювої др. Бобжинський повернув до Львова з Дрогобича, де був при іспиті зрілости в тамошній гімназії. — Радник Двору п. Густав Мавтнер, шеф президиального бюро в ц. к. намісництві виїхав на кількатижневу відпустку. — Землетрасенє дало ся почути онодішної ночі в Симферополі. — Тиф появив ся у Львові при ул. Городецькій. Доси справджено 8 случаїв занедужаня. Причини его находять ся в водопроводних розкопах. — В Лончці коло Перемишля застрїлив ся податковий урядник, Антін Гіллєвич. Причиною самоубійства була нервова недуга. — Позавчера погіб на удар серця підчас їзди на шляху північної залізници російський віцеадмірал Федотов. Він їхав з жєною і дочкою з Севастополя на Відень до Італії.

Телеграми.

Відень, 13. липня. Цісар санкціонував ухваленій галицьким соймом проєкт закона в справі зятягненя позички громадою міста Львова в висоті 6½ мільона корон та заразом в справі перенятя краюм поруки за сю позичку.

Відень, 13. липня. Міністер Резек зачинає свій урлоп в суботу. Президент міністрів др. Кербер конферував оноді на повній раді міністрів. Конференції продовжають ся дальше з ріжними послами і парламентарними личностями. Небавом має др. Кербер удати ся до Ішлю і сїй подорожи приисують велике значінє.

Відень, 13. липня. Австро-азиятицке товариство у Відни дістало від свого агента в Шангаю депешу під днем 11. липня: Як доносять з китайского жєрєла, чужосторонці в Пекіні були ще при житю дня 5. липня. Їх ситуація не є зовсім безнадійною.

Льондон, 13. липня. Бюро Райтера доносить з Чіфу під днем 8. с. м. Борба артилерії коло Тїєнцїну трєвав безперестанно. Гармати Китайців знамениті, положенє союзних війск дуже прикрє.

Шангаї, 13. липня. Колонна російська, аложена з 30,000 людей, машєрує на Пекін. Один китайський купец одержав тут лист, датований під днем 30. червня, який доносить, що всі посольства збурєні, а чужанці витяті в пєнь.

Царгород, 13. липня. Царта заперечує розпущєну поголєску, немов би она зборонила перєїзд через Босфор російській охотничій флотї до Китаю.

Гага, 13. липня. Голєндєський генеральний консуль в Преторії повідомив своє правительство про арештованє та відвєзєнє до Капштаду членів другого голєндєского амбулянеу. Закидають їм, що віддавали ріжні прислуги Боєрам. Міністерство жадало від англійского правительства, щоби випущєно їх на волю.

Льондон, 13. липня. З Сімлі доносять до Бюра Райтера, що 300 боєрських полонників перєвезуть на острєв Цейльон.

Льондон, 13. липня. Маршалок Робертс телеграфує з Преторії під днем 12. с. м.: Після цілодневної, завзятої боротьби Боєри заняли Нїтральонск. Страти по обох сторонах великі.

Надісланє.

Ідьте до Вєлєграду!

Дня 30. і 31. н. ст. липня відбудє ся в Вєлєградї, в Мораві, при гробі св. Мєтодїя славянський евхаристичний конгрєс (Найсв. Тайн) і торжєственні збори апостоляту св. Кирила і Мєтодїя під покровом Пр. Дїви Марїї, а 31. липня і 1. серпня є тут відпуст і торжєственна академія. На сї торжєства запрошуємо всіх почитателїв св. Апостолїв Кирила і Мєтодїя. Про приміщенє і всякі дотребї путників, будє тут подбано. Управшє ся о вчасні зголошеня. Остантя станція залізницї: Угорскє Градїщє (Ungarisch Gradisch) в Моравії.

Вєлєградський парафіяльний уряд, а також посол до Ради державної о. др. Антін Кирило Стоян (Dr. A. K. Stojan) в Dražovice почта N. Kousinov в Моравії уділяють радо всяких інформацій.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
	приходить о годині			відходить о годині	
1-35	6-10 6-20 6-46 7-45 7-40 8-00 8-05 8-15 8-50 11-45 11-55 12-55 1-15	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова з Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. вк з Янова з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче на дв. головний з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия з Сокаля, Рави рускої з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер. з Ядослава і Любачова зі Станиславова (Кересмезе, Потутор) з Янова зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	2-20 2-35 1-45	6-25 1-53 6-30 2-08 6-43 6-35 8-30 8-40 2-55 9-00 9-15 9-25 9-42 9-55 10-20 1-25 2-15 3-05 3-15 3-26 3-30	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний » » » дв. Підзамче до Станиславова, Підвисокого, Потутор до Кракова (Відня, Варшави), Стружа до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.) до Янова до Підволочиск, Бродів, Гусятана дв. Підз. » » » дв. гол. до Чернівців, Станиславова до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова до Янова від 1. мая до 15. вересня в не- дїлі і свята до Брухович від 13. мая до 15. вересня в недїлі і свята до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер. до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер. до Брухович шод. від 1. мая до 16. вер до Рашева, Хирова, Любачова
Ніч					
8-40 2-31 12-20	7-24 8-28 8-50 9-23 9-45 10-00 10-15 10-12 10-30 12-05 3-12 3-35	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.) з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.) з Брухович від 13. мая до 16. вересня шод. з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер. з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова з Чернівців Бухарешту, Гусятана, Потутор з Лавочного (Пешту) Хирова з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз. » » » на дв. голов. зі Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер. з Підволочиск на дворець Підзамче » » » на дворець головний	12-40 2-51	6-10 6-13 6-20 6-50 7-10 7-33 7-25 7-48 9-12 10-40 10-50 11-00 11-25 4-15 4-45	до Станиславова до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно до Кракова (Відня, Берлина, Варшави) до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша до Тернополя дворець головний » » » дворець Підзамче до Сокаля і Рави рускої до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.) до Янова від 1. мая до 15. вересня до Чернівців і Іцкан до Кракова, Відня, Варшави до Підволочиск, Бродів дв. голов. » » » дв. Підз. до Кракова, Відня, Берлина, Самбора до Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.

ЗАМІТКА: Пога нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
Час середно-європейский рівнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європей-
ского = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких
ч. 5) удїляє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклада їзди.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всякі
папери цінні
і МОНЕТИ

по найдешевшим кур-
сі денним не числячи ніякої
провізії.

Товариство взаїмного кредиту
„ДНІСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

удїляє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційнїх властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відобвїдних ручителїв або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першїм місци, до сплати в ратах на 3 до 10 лїт. Св'ященники, не посїдаючі реальностей, мусьят крім поруки двох ручителїв предложити єще полїсу житєву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбїнацій.

Згадає Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

— Удїл членський вносить 50 кор., вписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністрѣ».

Інформації удїляє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

Артистичне заведење ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, вирїб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шашіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптеки Вл. Миколая).

Виконує дуже красно всїлякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохїяльних. Шильди мальовані на шклї, деревї, блясі та полотні. Всїлякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблицї і шильди ляні з ріжних металїв, таблицї вагробні і назви улиць, числа ва доми.

Гравури на металю та дорогих камїнях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і гузики до упряжи та лїберїї. Марки печатковї, бляшки шпунт. для броварїв. Нуморатори і стемплї на датум. Обцяги до пльомб, шабльони. Краска до печаток та хемїчна краска до білизни.

Цїнники даром і франко.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень
„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовенству і всїм вірним Вирєсов. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариятм всїх трєх єпархїї, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскї знарядї, збіжє в зерні і соломї, єно в єтогах і будинках протїв шкїд огневих.

Стан фондїв гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814 кор. 52 сот.	} 480.145 кор. 92 сот
Резерва премїї	148.480 — "	
» спеціальна	1.684 — 80 "	
Фонд основний	72.000 — "	
» ємеритальний	18.166 — 60 "	

Тарифи «Дністра» дуже умїркованї, услївїя обезпечень корїстнї, а шкоди лїквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вносили вишлаченї шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Полїси «Дністра» приймає Банк краєвий і Каса ошадности у Львовї, Коломиї, Самборї, Долині, Святинї, Городенцї, Терєбовлї і Залїцках при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкорїстнїшї услївїя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає полїси і квїти в рускїм язїцї. Зголошена о удїленє агенцій в окрєстностях, де нема близько агентїв «Дністра», приймає ся.

«Дністеръ» виплатив агентам по конєць 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»)

Всїлякі
КУПОНИ
вильсованї
цїнні паперї

виплачує без потрученя
провїзії або копїтїв

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотечного.